

Список використаних джерел

1. Рудік О.Л. Наукове обґрунтування напрямків адаптації систем землеробства до кліматичних змін та забезпечення продовольчої безпеки. Наукові основи адаптації систем землеробства до змін клімату в південному Степу України. Моногр. /за ред. Вожегової Р.А., Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. С.8-39.
2. Титова Л.В. Фізіологічна активність бактерій роду *Azotobacter* при їх взаємодії з дисперсними матеріалами. Ін-т мікробіології і вірусології НАН України ім. Д. К. Заболотного. Київ, 2014. С.20-27.

УДК 631.811: 631.16

ЕФЕКТИВНІСТЬ ГЕРБІЦИДНОГО ЗАХИСТУ ПОСІВІВ ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО

Самбор Є.С. здобувачка другого (магістерського)
рівня вищої освіти
Одеського державного аграрного університету

Ячмінь є важливою зернофуражною культурою в Україні, державах пострадянського простору та Західної Європи. Зерно ячменю за своїми кормовими якостями та амінокислотним складом наближається до стандартних концентрованих кормів. І саме озимий ячмінь як більш урожайний та пристосований до ґрунтово-кліматичних умов території України має переваги [1].

Саме в південних регіонах України висівається приблизно 90 % озимого ячменю це Одеська, Миколаївська та Херсонська області. Обґрунтовується це локальне розміщення його великим недоліком - низькою морозостійкістю [2].

Україна може повністю забезпечити виробництво пивоварної сировини та фуражного зерна завдяки створенню цінних сортів ячменю та запровадженню відповідних технологій його вирощування. Новітні сорти дають врожай значно вищий, особливо при дотриманні технології виробництва та внесенні добрив його можна довести до 4,0 т/га та більше [3, 4].

Перешкодою для такого рівня продуктивності є, у тому числі і бур'яни. Така виробнича ситуація – висока потенційна забур'яненість полів в зоні Степу України, зумовлює актуальність таких досліджень. Новизна і виробниче значення такої наукової роботи полягає в тому, що вперше в умовах господарства ФГ «Колев» проводиться порівняльне оцінювання впливу гербіцидів Амінка, Гранстар Про 7, Логран 75W, Пік 75 WG на фітосанітарний стан посівів ячменю озимого та його урожайність.

Методика проведення досліду була класичною для такого напрямку та включала в схему контроль та чотири гербіциди: Амінка, Гранстар Про 75,

Логран 75 WG, Пік 75 WG застосовані відповідно до регламенту виробника наприкінці фази кущення.

По завершенні фази кущення в посівах культури були представлені по кількості особин коренепаросткові бур'яни 2,3 %, двосімядольні особини 88,8%, злакових 8,9%. Таким чином малорічна група домінувала 97,7% а у ній переважала група двосім'ядольних видів. Подібною була і ситуація щодо маси даних груп бур'янів. У фазі повної стиглості ячменю озимого кількість бур'янів на контролі без застосування гербіцидів значно зросла, вона досягла значення 334 шт/м² рослин переважно за рахунок злакових 42,5%, оскільки пішла хвиля просовидних рослин. Багато було і двосімядольних видів 56,5% рослин різних вікових груп. Але це були переважно молоді рослини на початкових етапах росту та розвитку.

Так, після внесення та прояву дії гербіцидів середня кількість бур'янів по варіантам їх застосування складала в середньому 5,76 шт/м². Спостерігалось суттєве зниження забур'яненості. Так, порівняно з контролем забур'яненість знизилась на 95,4 % у коренепаросткові групі а двосімядольні малорічні на 98,5%.

Вищою була залишкова кількість бур'янів при використанні гербіциду Амінка 6,84 м² у решти препаратів ефективність була вищою і нараховувалося 0,02-0,1 рослин цієї групи.

Серед варіантів де застосовувались гербіциди найвища забур'яненість була при застосуванні гербіциду Амінка, що вище відносно більш кращого гербіциду Пік 75 WG на 19,5 шт. Серед препаратів гербіцид Пік 75 WG, та Логран 75W проявляли найвищу ефективність.

Використання для захисту посівів ячменю озимого від бур'янів гербіциду Логран 75W (10 г/га) забезпечує утримання посівів у чистому стані, досягнення урожайності 4,09 т/га, отримання прибутку 2,69 тис грн/га та окупність додаткових витрат в 5,8 рази.

Застосування гербіциду Пік 75 WG забезпечить в посівах ячменю озимого контроль над бур'янами, отримання прибутку 2,43 тис грн/га при окупності витрат 3,7 рази.

Список використаних джерел

1. Марков І. Біоекологічні особливості ячменю посівного. Агробізнес сьогодні. 15 червня 2017 р. [Електронний ресурс] <http://agro-business.com.ua/agro/ahronomiiasohodni/item/8902-bioekolohichni-osoblyvosti-iachmeniu-posivnoho.html>.

2. Щербаков В.Я. Система заходів посівного комплексу для польових культур: Навч. пос. / В.Я. Щербаков, П.Н. Лазер, Т. М. Яковенко та ін. Херсон: Айлант, 2006. - 396 с

3. Eos Data Analytics. Боротьба з бур'янами: Переваги Комплексного Підходу. 12.11.2023. [Електронний ресурс] <https://eos.com/uk/blog/borotba-z-burianamy/>

4. Заєць С.О., Кисіль Л.Б. Фотосинтетична діяльність рослин і врожайність зерна ячменю озимого (*Hordeum vulgare* L.) залежно від сорту,

строків сівби та регуляторів росту. Біоресурси і природокористування. 2019. Том 11, № 1-2.

УДК 633.15:631.8:631.559-044.337

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ КУКУРУДЗИ ЗА ЗАСТОСУВАННЯ МІКРОДОБРІВ

Письменний О.В., кандидат с.-г. наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет

Збільшення площ посіву кукурудзи співпадає зі світовими тенденціями розвитку аграрного ринку і національної стратегії України, як аграрної держави – стати одним із лідерів з виробництва зерна у світі. Одними із факторів зростання валових зборів даної культури є вдалий вибір гібриду, частка впливу якого може становити 50 %, ефективні агрозаходи вирощування – 30 % і оптимальні погодні умови – 20 %.

Клімат степу, який змінився в сторону підвищення активних температур і зменшення кількості опадів в літньо-осінній період є сприятливим для одержання високої врожайності зерна та зеленої маси кукурудзи. Однак, залежно від біологічних особливостей реакція гібриду на одні і ті ж фактори є різною, що вимагає виділення з поміж них найбільш продуктивних. Тому, встановлення мінливості морфо-біологічних ознак під впливом погодних факторів, груп стиглості, вегетаційного періоду, віддачею вологи зерном та стійкістю до основних хвороб, є актуальним питанням наукових досліджень для практичних рекомендацій сільськогосподарському виробництву.

Серед зернових культур, кукурудза має найвищий винос та коефіцієнт засвоєння мікроелементів із ґрунту. Традиційно цю культуру вважають «індикатором» вмісту мікроелементів в ґрунті. Кукурудза чутлива до їх застосування, особливо цинку (Zn), марганцю (Mn), міді (Cu) та бору (B).

Мета роботи полягала в удосконаленні підходів щодо оцінювання й добору гібридів кукурудзи різних груп стиглості, норм внесення мінеральних добрив, застосуванні мікродобрив у різні фази розвитку рослин для формування високої врожайності зерна. Один із найважливіших факторів, що впливає на ріст і розвиток рослин кукурудзи – мінеральне живлення рослин. Разом із фотосинтезом мінеральне живлення становить єдиний процес обміну речовин між рослиною і середовищем. Враховуючи складність цього процесу і часті випадки одержання надто низького врожаю, його сутність зводиться до своєчасного й правильного забезпечення рослин необхідними елементами [1–5].

Дослідження за темою роботи виконані впродовж 2019–2022 рр. на полях сівозміни «Агрофірми «Юнікс» Новгородківського району Кіровоградської